Criteris de correcció

Cultura audiovisual

SÈRIE 1

1.1.

La llei de terços divideix la imatge en terços iguals, és a dir, a partir de dues línies imaginàries horitzontals i dues línies imaginàries verticals, segmenta la imatge en nou parts iguals. Els quatre punts d'intersecció de les línies conformen l'àrea de màxima atenció visual. Per tant, per tenir una bona composició situarem l'objecte o subjecte centre del nostre interès en un d'aquests quatre punts.

(1 punt)

1.2.

El transfocus consisteix en el canvi d'enfocament, en un mateix pla, d'un objecte/personatge que es troba en primer terme a un altre objecte/personatge que es troba en segon terme o viceversa. La seva funció narrativa és denotar el canvi de protagonisme de l'un a l'altre sense necessitat de canviar de pla amb objecte d'indicar una alternança, un canvi de protagonisme narratiu, com, per exemple, en una conversa, una sorpresa, un comiat o una nova acció.

(1 punt)

1.3.

Un guió literari és un document de producció que ofereix el contingut de l'obra audiovisual amb els detalls necessaris per a la seva realització. Es divideix en seqüències o escenes on es mostren les accions i els diàlegs dels personatges. En el guió literari s'expliquen els esdeveniments, la descripció de l'escenografia i totes les indicacions útils per a entendre la situació emocional dels personatges.

Un guió tècnic és un document de producció que conté tota la informació necessària per a enregistrar cada un dels plans de l'obra audiovisual. Ha de mostrar la planificació en seqüències i plans, donant totes les indicacions tècniques com l'enquadrament, la posició de les càmeres, la decoració, el so o la il·luminació.

(1 punt)

Criteris de correcció

Cultura audiovisual

Opció A

2.1.

Les redaccions poden ser molt diverses, per això, es valorarà en la resposta la bona estructuració i exposició de les idees bàsiques i la capacitat de desenvolupar un discurs narratiu clar i sintètic en referència a l'anàlisi de la imatge. Dins de la valoració de la competència d'analitzar visualment la imatge, s'avaluarà positivament l'abundant utilització de terminologia pròpia de la matèria i la comprensió d'allò que es demana.

Els conceptes mínims que han d'estar presents a la redacció són:

Estructura dels elements que componen la imatge: ens trobem davant d'una imatge que presenta un alt grau de simetria en la seva composició. Les línies que demarquen l'espai en el quals es troben els homes proporcionen sensació d'ordre i centren l'interès de l'espectador en aquell punt. Són vuit files de cinc homes cada una d'elles, sense que cap home sobresurti del requadre. La part inferior és més uniforme que la part superior, on algunes cares arriben a trencar la linealitat. Estem davant d'un pla general amb angulació zenital.

<u>Valoració cromàtica</u>: aquesta és una fotografia en blanc i negre i juga únicament amb aquesta gamma cromàtica i l'escala dels grisos. Les ombres originades per la il·luminació es concentren a l'esquerra de la imatge, especialment a la porta que s'intueix. Destaquen en el requadre central les cares blanques contraposades als cabells negres.

<u>Les textures</u>: observem diverses textures en la composició. Per una banda, les formades pel requadre central, predominantment llises (cares i cabell, juntament amb la part superior de la vestimenta) i, per l'altra, les de la part exterior del requadre, conformades per la rugositat de la paret de maons i les pedres i brossa del terra.

(3 punts)

2.2.

Es tracta d'una imatge en pla general i angulació zenital. El pla general es fa servir per a visualitzar completament els models i enquadra tots els elements de l'escena. Es correspon amb una distància social pública i el seu valor expressiu és de presentació i context. La funció més habitual del pla general és la funció descriptiva, ja que mostra un escenari determinat, un paisatge o una multitud, donant més rellevància al context que a les figures o personatges.

L'angle zenital és quan la càmera es col·loca totalment perpendicular a la superfície del terra (com si estigués al sostre o al cel). Aquest angle pot servir per a minimitzar el personatge, donar la sensació que és petit, però també s'utilitza per a dominar millor el camp visual, veient millor tot l'escenari i l'acció dels personatges.

Altres angulacions possibles poden ser: frontal, picat o contrapicat.

Criteris de correcció

Cultura audiovisual

2.3.

L'edició per fosa és un recurs que consisteix a fer aparèixer o desaparèixer gradualment les imatges de la pantalla per subexposició creixent o decreixent amb una imatge de color negre. L'edició per tall és la més habitual i es tracta d'unir, sense cap efecte o transició, dos fragments de pel·lícula.

L'edició per fosa pot indicar un canvi important en l'acció, en el temps o en l'espai. L'edició per tall, des del punt de vista expressiu, sol correspondre a un simple canvi del punt de vista, sense denotar pas del temps, ni espai recorregut.

Criteris de correcció

Cultura audiovisual

Opció B

2.1.

Es tracta de dibuixar una sèrie de nou dibuixos. S'ha de valorar que l'alumne ha entès i sap aplicar els tipus de plans demanats, els quals han d'estar correctament realitzats i identificats, bé amb el nom complet o amb les abreviatures habituals. Es valorarà la qualitat gràfica en la realització dels dibuixos i la coherència narrativa, és a dir, el fil conductor.

(3 punts)

2.2.

Casablanca pertany al gènere cinematogràfic del melodrama.

En un principi, aquest gènere es va utilitzar per a encabir un gran ventall de produccions que tenien en comú una gran càrrega emocional o moral. Concretant una mica més, podríem dir que el melodrama té com a característica principal el seu dramatisme, seguint sempre un patró bastant definit sobre els temes, trames, personatges i guió. D'aquesta forma, observem com el protagonista principal assumeix un gran patiment, tot al contrari del que fan els herois clàssics capaços de resoldre qualsevol conflicte. El fracàs sobrevola tots els actes dels personatges i el públic acaba empatitzant amb aquest patiment. En altres ocasions, les vides dels protagonistes semblen perfectes, però realment amaguen situacions tràgiques: un amor secret, una malaltia... Tots aquests elements fan que la vida dels personatges sigui imperfecta, plena de situacions de dolor i renúncia.

(2 punts)

2.3.

La panoràmica és una tècnica del llenguatge audiovisual que consisteix en un moviment de la mateixa càmera sobre el seu eix, ja sigui horitzontalment o verticalment. Normalment, la càmera està situada en un trípode i gira sobre aquest eix.

El tràveling és una tècnica del llenguatge audiovisual que consisteix en un moviment físic de la càmera desplaçada sobre uns rails o sobre una grua o vehicle (les més habituals).

Per tant, la diferència principal és que en el tràveling hi ha un desplaçament físic de la càmera (sobre rails o grua), mentre que en la panoràmica no hi ha aquest desplaçament físic.

Criteris de correcció

Cultura audiovisual

SÈRIE 3

Exercici 1

Responeu, de manera concisa, a DUES de les questions seguents:

1.2.

El fotomuntatge és una composició fotogràfica que es fa a partir de diferents imatges. En molts casos, s'utilitza per a crear una imatge que no es podria aconseguir de manera natural. Aquestes composicions poden tenir diferents finalitats: artística, humorística, publicitària o, fins i tot, de denúncia. En algunes ocasions la intenció del fotomuntatge és la d'enganyar a l'espectador, fent creure que allò que veiem és real.

Amb el desenvolupament de les eines informàtiques, la creació de fotomuntatges s'ha simplificat i perfeccionat molt.

(1,5 punt)

1.2.

La veu en off és un recurs narratiu on un narrador, sense que l'espectador el vegi, explica els fets des de fora de l'acció. Aquest narrador ubica la història en el temps i l'espai, dóna pas als personatges i pot servir de transició entre les accions. En ocasions la veu en off pot correspondre a un dels personatges de la història.

(1,5 punt)

1.3.

La càmera subjectiva és una tècnica que consisteix a mostrar mitjançant la càmera tot el que està veient el personatge. És a dir, la càmera mostra allò que observa l'actor, actua com si fossin els seus ulls. És un recurs narratiu que es fa servir sovint al cinema.

(1,5 punt)

Criteris de correcció

Cultura audiovisual

Opció A

2.1.

Les redaccions poden ser molt diverses, per això es valorarà en la resposta la bona estructuració i exposició de les idees bàsiques i la capacitat de desenvolupar un discurs narratiu clar i sintètic en referència a l'anàlisi de la imatge. Dins de la valoració de la competència d'analitzar visualment la imatge, s'avaluarà positivament l'abundant utilització de terminologia pròpia de la matèria i la comprensió d'allò que es demana.

Els conceptes mínims que han d'estar presents a la redacció són:

Estructura dels elements que componen la imatge: ens trobem davant d'una imatge del fotògraf Arno Rafael Minkkinen. Aquest fotògraf acostuma a fer autoretrats artístics, com és el cas. Des del punt de vista de la composició, ens trobem amb un pla detall de la mà del fotògraf amb una angulació frontal. Podem observar diferents plans a la imatge: en primer lloc, i el que centra tot el pes visual, la mà amb el bolígraf (totalment centrada en l'enquadrament) que sobresurt de l'aigua i la seva ombra, formant una simetria complerta degut a la desaparició de qualsevol tipus de línia o rugositat de l'aigua. En segon terme, la línia de l'horitzó amb la vegetació del litoral, totalment desenfocada, amb poca profunditat de camp (marge de distància en el qual els objectes apareixen nítids).

Valoració cromàtica: aquesta és una fotografia en blanc i negre, per tant, juga únicament amb aquesta gamma cromàtica i l'escala dels grisos. Les ombres originades per la il·luminació es concentren a la part inferior de la imatge, donant la rèplica perfecta a la simetria de la mà. Destaca la blancor de la mà i de l'aigua que l'envolta, davant la foscor del bolígraf, les ombres i la vegetació del fons.

Les textures: es combinen les textures llises del primer terme de la imatge (aigua, mà, bolígraf i ombres) amb la rugositat del segon terme (la vegetació del litoral i les ombres que provoca el seu reflex a l'aigua).

(3 punts)

2.2.

Es tracta d'un pla detall d'una mà amb un bolígraf amb angulació frontal. Aquests tipus de plans acostumen a mostrar una part del cos o d'un objecte i focalitzar tota l'atenció de l'espectador en ella. En un principi, aquests plans acostumen a tenir un valor descriptiu, és a dir, donar informació concreta de l'objecte o persona, però depenent del seu context poden tenir també valor narratiu o expressiu, aportant dades que van més enllà dels elements físics de la part de l'objecte o persona enquadrats, com és el cas.

Pel que fa a l'angulació frontal, aquesta té un caràcter merament descriptiu, denota normalitat, no aporta un valor expressiu concret.

Altres angulacions possibles poden ser: picat, contrapicat o zenital.

Criteris de correcció

Cultura audiovisual

2.3.

El teleobjectiu és un objectiu d'angle estret que permet seleccionar petites parts d'una imatge des d'una posició distant. En molts casos, sobretot en exteriors, quan l'objecte és molt lluny, és l'única forma d'aconseguir imatges nítides, per exemple, una regata des de la costa, un avió des de terra, o plans curts dels jugadors de futbol des de la banda.

El macro és un objectiu especialment dissenyat per a enfocar correctament a una distància física molt petita (pocs centímetres) amb una altíssima qualitat. S'utilitza per a fotografia d'alta precisió on es vol representar l'objecte a la seva grandària real (macro 1:1).

(2 punts)

Opció B

2.1.

Es tracta de dibuixar una sèrie de nou dibuixos. S'ha de valorar que l'alumne ha entès i sap aplicar els tipus de plans demanats, els quals han d'estar correctament realitzats i identificats, bé amb el nom complet o amb les abreviatures habituals. Es valorarà la qualitat gràfica en la realització dels dibuixos i la coherència narrativa, és a dir, el fil conductor.

(3 punts)

2.2.

Aquesta pel·lícula pertany al moviment cinematogràfic del neorealisme italià.

El neorealisme sorgeix a Itàlia durant la primera meitat del segle XX com una reacció a la crua postguerra. Buscava mostrar situacions més autèntiques, properes a la realitat social del moment, fins al punt de que els actors moltes vegades no eren professionals, precisament per a aconseguir aquest plus de realisme. Donava més importància als sentiments dels personatges que a la trama argumental. Els actors acostumaven a improvisar. El concepte de final feliç del cinema nord-americà desapareix. Són pel·lícules que es feien amb molt pocs recursos tècnics. S'acostumava a enregistrar en escenaris naturals, fugint dels estudis. El seu objectiu era impulsar el cinema no com una forma d'entreteniment, sinó com un instrument de crítica social.

(2 punts)

2.3.

En la narració audiovisual, quan s'estableix un pla, sempre es crea un espai oposat o confrontat que pot quedar fora de la visió de l'espectador o convertir-se en el pla següent i per tant rep el nom de *contraplà*, s'estableix així la dialèctica de la narració audiovisual de pla-contraplà.